Motie

Verantwoord en transparant gebruik AI en inzet van algoritmes

045-2026

Raadsvoorstelnummer: 1100116

Naar aanleiding van agendapunt van de raad nr. 3

De raad van de gemeente Houten in de vergadering bijeen d.d.: 10 november 2026

Onderwerp: Verantwoord en transparant gebruik AI en inzet van algoritmes

Constaterende dat:

- AI en andere digitale toepassingen kansen bieden om gemeentelijke processen slimmer in te richten, medewerkers te ondersteunen en de dienstverlening aan inwoners te verbeteren;
- AI beleid van Houten ook uitvoeringsorganisaties van de gemeente raakt;
- het college AI-tools en pilots met AI-agents aankondigt, terwijl het AI-beleid zich nog in conceptfase bevindt en nog niet aan de raad is voorgelegd;
- het algoritme register nog niet (volledig) is gevuld, zodat raad en inwoners niet kunnen zien welke algoritmes de gemeente momenteel inzet of overweegt;
- het college in de beantwoording van de technische vragen aangeeft dat vooralsnog alleen met Copilot wordt gewerkt;
- het gebruik van algoritmes risico's in zich kan hebben, omdat het kan leiden tot: vooroordelen (bias), discriminatie en verkeerde (algoritmische) selecties;
- de gemeente Houten in 2022 op de ALV van de VNG vóór de "Principes voor de digitale samenleving" heeft gestemd, als politiek en moreel kompas voor het inzetten van technologie;

Overwegende dat:

- de inzet van AI-agents en AI in het contact met en gegevens van inwoners kunnen raken aan de rechtspositie, privacy en gelijke behandeling, en daarom democratische kaderstelling en toezicht vereist;
- dat transparantie over gebruik en inzet van AI-toepassingen door de gemeente belangrijk is voor het opbouwen van vertrouwen bij inwoners en het waarborgen van verantwoording naar de raad toe.
- diverse gemeenten, waaronder Utrecht, Hilversum, Zwolle, de inzet van een ethische commissie (bestaande uit experts en/of inwoners) of ethische toetsing hebben opgenomen in hun AI-beleid;

Verzoekt het college

1. Het AI-beleid ter besluitvorming voor te leggen aan de raad;
2. Als onderdeel van het AI-beleid een toetsingskader op te stellen voor gebruik van AI-agents of AI-toepassingen;
3. Dat er geen pilots met AI-agents starten, die risicovol kunnen zijn, zolang er geen door de raad vastgesteld beleid is en geen ethische toetsing heeft plaatsgevonden op de specifieke toepassing ervan;
4. Het ethisch gebruik van AI aanmoedigen bij uitvoeringsorganisaties waar gemeente Houten in deelneemt;

	ITH	PRO	D66	VVD	NH	CDA	SGP	CU	Volt
Voor									
Tegen									

5. De raad regelmatig te informeren over de toepassing van het AI-beleid als onderdeel van de reguliere P&C-cyclus.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Julia Hamel	**Brechje van Beugen**	**Jane Lobbrecht**	**Daan Blauw**
Volt	**D66**	**PRO**	**CU**

	ITH	PRO	D66	VVD	NH	CDA	SGP	CU	Volt
Voor									
Tegen									